

**Institut za ekonomiku poljoprivrede
Beograd**

Prof. dr Mirjana Savić

SVOJSTVA I ZNAČAJ POLIFENOLA

Monografija

Beograd, 2011.

SVOJSTVA I ZNAČAJ POLIFENOLA

Monografija

Urednik:

Prof. dr Drago Cvijanović, direktor

Recenzenti:

Prof. dr Ljubo Vračar

Prof. dr Dragan Mijatović

Izdavač:

Institut za ekonomiku poljoprivrede, Beograd
Volgina 15, Beograd, tel: (011) 29-72-858, fax: (011) 29-72-848
Za izdavača: Prof. dr Drago Cvijanović, direktor

Stručna pomoć u izradi monografije

Savić Predrag i Savić Gradimir

Štampa:

DIS PUBLIC D. O. O. Beograd
Beograd, Braće Jerkovića 111-25, tel – fax (011) 39-79-789

Tiraž:

300 primeraka

ISBN 978-86-82121-97-8

Štampanje monografije je u celini finansirano od strane Ministarstva
prosvete i nauke Republike Srbije.

PREDGOVOR

Razvijeni svet se sve više orjentiše na potrošnju proizvoda stvorenih u skladu sa biološkim i ekološkim zakonitostima. Čovek je u dugom periodu svoje istorije koristio ono što mu je priroda, odnosno sredina u kojoj je postajao i opstajao pružala. To je podrazumevalo i hranu i lečenje. Kao izdanak prirode, po urođenim instinktima, razlikovao je korisno od štetnog (Katić i sar., 2006).

Upotreba biljaka i njihovih ekstrakata u cilju lečenja datira iz perioda prvih ljudskih civilizacija. Na papirusima poreklom iz Kine, Indije, Egipta, Grčke, Rimskog carstva i dr. pronađeni su zapisi o njihovoj upotrebi. Istraživanja tih tradicionalno korišćenih biljaka su pokazala da imaju efikasno dejstvo na zdravlje, a njihove bioaktivne komponente su ekstrahovane i izolovane (Al-Bayati, 2008).

Pojavom rezistencije na veliki broj hemioterapijskih sredstava došlo je do naglog porasta interesovanja za nova antimikrobna sredstva. Veliki je broj naučnih studija, koje se bave antimikrobnim delovanjem različitih biljnih sastojaka, posebno polifenolnih jedinjenja.

U svakom biološkom sistemu postoji ravnoteža između oksidativnog stresa (oštećenja koje radikali i oksidansi izazivaju na površinskim membranama i receptorima) i antioksidativne reparacije. Bez antioksidativne zaštite protiv slobodnih radikala može da dođe do oksidativnog stresa zbog delovanja određenih toksina. U cilju sprečavanja lančanih reakcija slobodnih radikala u organizmu primenjuju se različiti antioksidativni mehanizmi odbrane uključujući polifenolna jedinjenja (Halliwell, 1994).

Jedinjenja, koja su prirodno prisutna u biološkim sistemima, mogu da imaju i genotoksične i mutagene efekte. Epidemiološke i eksperimentalne analize ukazale su da pored steroidnih i tieroidni hormoni i kateholamini (dopamin, noradrenalin i adrenalin) mogu da ispolje genotoksične efekte, a utvrđeno je da svi navedeni hormoni imaju fenolnu grupu (Đelić, 2002).

Bilo bi pretenciozno očekivati da se u monografiji obrade svi do sada identifikovani polifenoli, kako zbog njihove brojnosti, tako i zbog raznolikosti njihovih hemijskih, bioloških i farmakoloških karakteristika i široke rasprostranjenosti u biljnom svetu. Stoga ova monografija obuhvata samo pojedine klase ovih jedinjenja.

Autor

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

547.565

581.19:547.565

САВИЋ, Мирјана, 1947-

Svojstva i značaj polifenola :
monografija / Mirjana Savić. - Beograd :
Institut za ekonomiku poljoprivrede, 2011
(Beograd : Dis public). - 185 str. : graf.
prikazi, tabele ; 24 cm

Tiraž 300. - Biografski podaci autora: str.
167-171. - Bibliografija: str. 98-129. -
Bibliografija značajnijih radova [Mirjane
Savić]: str. 172-178.

ISBN 978-86-82121-97-8

а) Полифеноли

COBISS.SR-ID 187089164